

Микола КОРОБКО. Земний шлях завершено...

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

Число 7 (99)
квітень
2021 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

МИ ТУТ: [HTTP://WWW.KMPZT.ORG.UA](http://www.kmpzt.org.ua) НА ФЕЙСБУЦІ — У ГРУПІ "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

ПІШОВ ІЗ ЖИТТЯ Український просвітитель, правозахисник і невтомний захисник живої природи

Громадська організація «Криворізьке міське правозахисне товариство» із глибоким сумом сповіщає, що 30 березня несподівано пішов із життя наш колега, керівник організації, Микола Іванович Коробко.

Народний депутат України першого скликання і активіст депутатського об'єднання «Народна Рада» в українському парламенті, в недалекому минулому – голова всеукраїнської екологічної асоціації «Зелений світ», один із співзасновників всеукраїнської громадської організації «Спілка офіцерів України», керівник Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка з 2000-го року, він на повну силу до кінця своїх днів працював на благо України і був яскравим представником борців за втілення у життя ідеалів демократичного суспільства

Земний шлях Миколи Івановича Коробка завершено. 2 квітня відбулося поховання на кладовищі «Горького» в Тернівському районі, неподалік дому, де він проживав зі своєю сім'єю. У нього залишилися його дружина, Людмила Іванівна, четверо дорослих дітей і онуки. Це горе і непоправна втрата для сім'ї.

Але це також непоправна втрата і для українського громадянського суспільства, бо Микола Коробко протягом останніх десятиліть був безумовним лідером на Криворіжжі у справі відновлення та встановлення втрачених за часів СРСР українських цінностей (коли українців морили голодом, нищили в концентраційних таборах, не давали можливостей повноцінно розвивати свою культуру, а селяни цілими десятиліттями навіть не мали паспортів). Адже саме він був одним із тих,

вжити цю діяльність: як стосовно відновлення українських цінностей, так і стосовно захисту прав людини і організації життя українців у гармонії з навколишньою живою природою. Бо на цю справу Микола Коробко поклав усе своє життя: і тоді, коли працював на різних посадах і тоді, коли виконував величезну за своїм обсягом громадську роботу. При цьому робив він це дуже активно і мав чудову звичку: самому говорити якомога менше, а більше – дієво допомагати людям і уважно вислуховувати кожного зустрічного. Через це ми, колеги по товариству, називали Миколу Івановича «наш Сократ». А щодо живої природи, то він тут був справді унікальним, бо основним правилом поведінки у стосунках із нею було таке: «ставитися з повагою до кожної травинки».

бори, ставив перед собою такі завдання, які й сьогодні, на жаль, залишаються актуальними. У першу чергу, – через те, що таких діяльних і відповідальних депутатів, як він, у Верховній Раді України наступних скликань було небагато. Ось як він пояснював тоді свою позицію, як розкривав своє бачення того, що відбувалося в Україні і на що треба спиратися, аби вийти зі скрути: «Я стою на боці тих, хто з допомогою регулюючих законів намагається зменшити прірву між збіднілим населенням і купкою скороспечених багатіїв, хто намагається захистити національні інтереси України, хто прагне досягти соціальної злагоди не пустою порожніми гаслами, а конкретними діями, спрямованими на розвиток виробництва і підприємництва. Найбагатші

ВАЖЛИВО НЕ ЛИШЕ ЗГАДУВАТИ ЛІДЕРА, А Й ПІДТРИМУВАТИ УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ

що започатковували тут осередок «Народного Руху за перебудову» і Товариство української мови імені Тараса Шевченка, саме за його керівництва криворізьке міське об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка стало найбільш дієвим, заснувавши навіть свою газету. Просвітянська організація активно співпрацювала з Українською Гельсінкською спілкою з прав людини, а Микола Коробко певний час був керівником ревізійної комісії УГСПЛ. Саме за його ініціативи в 2007-му році (вперше на Дніпропетровщині) наша просвітянська організація (а потім – створена ним же громадська організація «Криворізьке міське правозахисне товариство») стали регіональними партнерами Міжнародного фестивалю в Україні за права людини DocuDays UA...

Звичайно ж, буде багато спогадів і розповідей про нього і його діяльність (вони вже з'явилися у різних засобах масової інформації та в інтернет-мережах). Але у нас вони будуть пізніше: як у газеті (а сталося так, що Микола Коробко пішов із життя якраз у день виходу нашого попереднього числа), так і у книзі про нього особисто і про його справу. І тому ми звертаємося до наших читачів із проханням долучитися до збирання спогадів.

Однак ми добре розуміємо, що найголовніше тепер – не лише згадувати його як лідера з розбудови української справи на Криворіжжі, а насамперед – продо-

Він робив свою справу з вірою в серці, завжди був налаштований оптимістично. Відповідаючи на запитання про коріння його оптимізму в рік десятиріччя свого дітища (газети «Промінь Просвіти», якій сам придумав назву), він сказав:

«Мій оптимізм, мабуть, співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися. Це по-перше. А по-друге, я дивлюся на сучасний світ і мені здається, що, незважаючи на всі дикі війни, на значні порушення прав людини, все-таки ті сили, що домагаються, аби люди жили в мирі, за умов демократії і в правовому суспільстві, поступово набувають розвитку. І це впливає на оптимістичний настрій; а моє досить часте відвідування нашої столиці з метою участі в різних правозахисних та екологічних заходах дає змогу бачити позитивне, з вірою в майбутнє, налаштування моїх однодумців, які беруть участь у цих заходах. І, звичайно ж, оптимізму додають мужність і стійкість наших воїнів, які протистоять ворогу на Сході України. Та й і мої колеги додають оптимізму, бо, співпрацюючи один з одним, ми підтримуємо свій дух і впевненість у тому, що діємо правильно». (Газета «Промінь Просвіти», число 18 за вересень 2016 року)

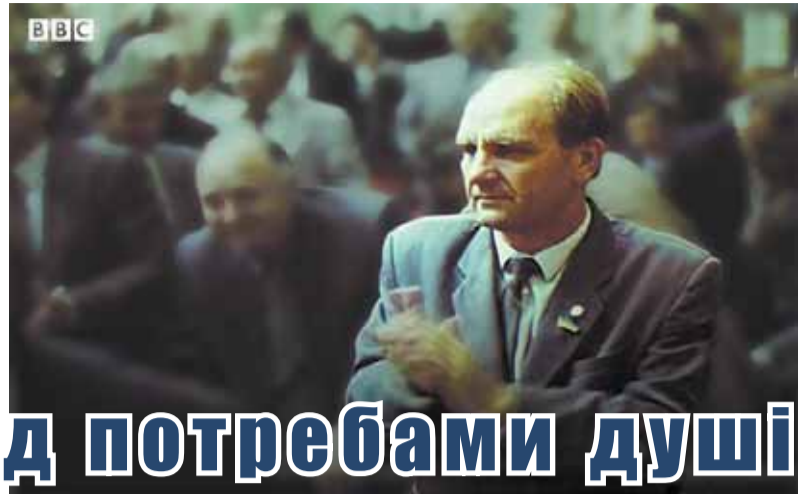
Він дуже добре розумів ситуацію, яка склалася в Україні. Тож коли він вдруге, 27 років тому, йшов на ви-

країні світу опираються на вільного виробника і захищену законом людину. У нашій країні дрібний і середній підприємець поставлений в нестерпні умови, а незалежні профспілки незаконними методами постійно переслідуються з боку олігархів. У той час, як мільярди кошти спроваджуються за кордон, працівники освіти, культури одержують мізерну зарплату, не в змозі забезпечити належне функціонування нашого суспільно-культурного середовища. Нестерпні умови життя пенсіонерів та інвалідів. Постійно погіршується санітарно-гігієнічна ситуація, зменшується народжуваність, скорочується тривалість життя...».

Надворі – 2021-й рік. Що змінилося з тих пір?...

Нині важливо зосередитись на тому, аби так розподілити свої сили, щоб українська справа на Криворіжжі не постраждала від того, що Микола Іванович Коробко пішов із життя. А ще – до якомога ширшого кола людей (а не тільки лише до криворіжців) донести інформацію про титанічну роботу цього Українського просвітителя, правозахисника і невтомного захисника живої природи, розповісти про його шлях, бо він жив по правді, по любові, а тому був жертвним у своїй діяльності.

МИ, КРИВОРІЖЦІ, після того, як закінчив свій земний шлях Микола Іванович Коробко, стали сиротами (хоч переважна більшість із нас цього ще не усвідомлює). Бо без його справді по-батьківському турботливого ставлення до людей і до живої природи світла доброти в Кривому Розі істотно поменшало. – Не стало діяльного і світлого в своїх пориваннях лідера. А який духовний підйом був у нас ще в 1989-1990-му роках, коли він (у першому ж турі!) переміг на виборах до Верховної Ради не кого-небудь, а тодішнього мера міста Григорія Гувовського, члена Президії Верховної Ради УРСР! Але вже через чотири роки влада зробила все можливе, аби Микола Коробко більше не став народним депутатом України. І тоді, і в наступні роки місцева влада намагалась його в місті не помічати. Хіба що – лише іноді... І це – аж до самої несподіваної смерті 30 березня цього року, коли з невідомої причини йому раптом на вулиці стало погано, а викликана кимось «швидка» із Тернівського району (через весь Покровський з тамтешніми лікарнями) відвезла його чомусь аж у лікарню-«тисячку», що в Саксаганському...

Він жив насамперед потребами душі

«... і мені теж лідер однієї із партій патріотичного спрямування пропонував, щоб я увійшов до списку (якраз – 1994 року), однак (так само, як і Олександр Барабаш) не погодився стати членом партії, через що й не сталося продовження моєї депутатської діяльності... Та навіть в комсомолі не був і жодного разу не пов'язував піонерського галстука. При цьому я не був сектантом, як мене в цьому підозрювали. Просто свідомо не хотів підтримувати тодішній режим».

За часів незалежної України на громадські організації, які Микола Коробко очолював, неодноразово здійснювались рейдерські атаки. Зокрема, – на всеукраїнську екологічну асоціацію «Зелений світ», а потім – на криворізьке міське об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка. У останньому випадку керівники деяких партійних структур намагалися не тільки

відлучити його від керівництва, а й прибрати до рук єдину в Кривому Розі незалежну україномовну газету. Дійшло до того, що центральна «Просвіта» припинила навіть її фінансування. І якби не жертвна підтримка патріотів з української діаспори

НАРОДЖЕНИЙ 1937-го року в тоталітарному Радянському Союзі, в часи нещадного терору і розстріляного Українського Відродження, Микола Коробко виріс у яскравого за своїми діями представника еліти України, у громадського діяча всеукраїнського рівня. Геолог за професією із глибокими знаннями в цій галузі, який свого часу працював на відповідальних посадах у геологічних службах Криворізького геологічного тресту, Північного гірничо-збагачувального комбінату, управління «Південурггеологія», у Криворізькому науково-дослідному гірничорудному інституті, він міг захистити і кандидатську дисертацію, і докторську й успішно працювати на різних високих посадах. Але він, передусім, був сином

України, який не шукав у житті високих посад і матеріальних благ, бо жив насамперед потребами душі й бажанням принести користь своїй Батьківщині-матері й зробити її вільною. І, ставши народним депутатом України першого скликання, Микола Коробко в складі депутатського об'єднання «Народна Рада» щиро виступав за прийняття Декларації про державний суверенітет України, що й стало реальністю в липні 1990 року.

У тому, щоб бути успішним і досягти високих посад, йому весь час перешкоджало і негативне ставлення до всіляких партій. І – не тільки до КПРС у Радянському Союзі, а й до тих, що потім з'явилися в незалежній Україні. Ось як це пояснював сам Микола Іванович:

в США, то наслідки такої атаки були б нищівними.

Та Микола Коробко, попри все це, напружено й інтенсивно працював, у 2010-му в місті з його ініціативи була організована нова громадська організація «Криворізьке міське правозахисне товариство», яке згодом почало випускати газету «Промінь Про-

Та все одно, попри відсутність юридичної освіти, Микола Іванович допоміг великій кількості людей, і було за його участі чимало блискучих перемог. Навіть – європейського рівня. Ось що він сказав про цю перемогу:

«...А одна із справ, що стосувалася житлово-комунальної сфери, теж тривала кілька років. Після того ми звернулися

світи Є» А він сам, не маючи юридичної освіти, активно й ефективно продовжував захищати права людини на громадських засадах. Про те, чому він не став юристом, Микола Іванович розповів наступне:

«У мене було бажання оволодіти юридичними знаннями, і якраз сталося так, що ще на початку 90-х років Київський національний університет

до Європейського суду (я був представником у цій справі) – і в результаті 18 червня 2013 року подружжя Лідія Іванівна та Анатолій Макарович Білі в суді проти держави України отримали перемогу».

Так невтомно і наполегливо Микола Коробко і працював щодня, відмахуючись від пропозицій написати про діяльність керованих ним громадських

започаткував навчання юриспруденції народних депутатів України нашого першого скликання. Але будучи зайнятий поточними справами, прогавив той момент, коли розпочався цей набір і подання документів. А коли пропустив той момент, то вже ніяк не зміг, так би мовити, втовпитися...».

організацій словами: «Та ось же борги, борги... Скільки ще справ треба зробити!... То вже пізніше колись...».

Ось так і минав час його життя: у постійних турботах про те, щоб захистити людей від неправоти, щоб захистити природу від хижачького ставлення до неї. І робив це до останнього подиху.

Ці незабутні дні відродження НЕЗАЛЕЖНОСТІ

«...Депутатська більшість» – «група 239» – чинила неймовірний спротив. Компарти́йна влада на місцях робила все, щоб дискредитувати «рухівців», «самостійників», «бандерівців», залякувала «непредсказуемими наслідками». Як от криворізька влада організувала приїзд до Києва величезного загону «трудожачих» для «відкликання» народного депутата України по Тернівському виборчому округу № 93 Миколи Коробка. Спеціальний кореспондент міської газети «Червоний гірник» фотографував сюжет, коли «трудожачі» за командою «старшого» повернулися спинами до мене, народного депутата, коли я підходив до них.

Тепер ці «організатори» входять, поряд з Л.Кучмою, до списку почесних громадян міста, а їхні сподвижники, сидючи під жовто-синіми прапорами і портретами «націоналістичного» Президента, керують життям величезного гірницького міста...

Події, пов'язані з діяльністю ГКЧП, застали мене в Червонограді Львівської області, де я відвідував родину свого сина-шахтаря. Діставшись до Києва, я долучився до нарад «Народної Ради» з приводу тактики відстоювання державних інтересів, між тим навідуючись до Київського міського суду з приводу процесу над Степаном Хмарою.

Ранок 24 серпня був напружений і хвилюючим: мало бути поставлене неймовірне питання – питання проголошення Незалежності. Ми мали поставити його за будь-яких умов, хоч би за це проголосувало трохи більше сотні членів «Народної Ради»...

Окремо проходили наради «Народної Ради» (на другому поверсі) і компартійної «групи 239» (у підвальній кінозалі). Трохи менше, ніж за годину до початку ранкового засідання хтось із депутатів повідомив, що комуністи (злякавшись антикомуністичної позиції Єльцина), вирішили голосувати за незалежність. Це здавалося неймовірним, але додало оптимізму. У цей час дехто з народорадівців, що обирались від Донбасу, почали сумніватися в доцільності проголошення незалежності, побоюючись встановлення в Україні самостійного комуністичного правління.

І все ж голосування за Незалежність було майже стовідсотковим. Неймовірне натхнення охопило депутатів-народнорадівців. Всі підхопилися з міст, радісні вигуки, обійми, обмін автографами на обкладинках «Декларації про незалежність України», інша частина депутатів стояла, мов зачарована, ніби осмислюючи, «Що ми зробили?». Верховна Рада УРСР перестала існувати. Її місце заступила Верховна Рада України 1-го скликання». (Газета «Промінь Просвіти», число 17 за вересень 2008-го року).

Микола КОРОБКО: думки з дописів у газету і з виступів

На 3-й і 4-й сторінках, шановні наші читачі, ми подаємо деякі уривки з матеріалів, які були опубліковані в газетах «Промінь Просвіти» і «Промінь Просвіти Є». Це лише дрібненька-дрібненька частинка його творчих і наукових доробків, його журналістських публікацій і виступів на різну тематику.

ЩОБ УКРАЇНА СТАЛА НЕЗДОЛАННОЮ

«Цьогорічного липня виповнилося 15 років Спільці офіцерів України. З цієї нагоди 19 серпня скликано позачерговий ювілейний з'їзд воїнів-спілчан... Питання створення СОУ зародилося в надрах Народного руху України. На першому з'їзді Спільки були представлені всі регіони Радянського Союзу, де проходили службу українці. Причому командування радянської армії всіма засобами намагалося не допустити офіцерів до участі в з'їзді: відмінялися відпустки, відрядження, українців-офіцерів терміново відкликали у військові частини. А Будинок Центральної Ради (нині – Будинок учителя), де проходив з'їзд, оточили трьома кільцями представники силових структур. Доходило навіть до фізичного зіткнення... Намагання зірвати захід мали місце і під час роботи з'їзду, а керівництво Київського військового округу обіцяло потопити в Дніпрі його делегатів.

У подальшому СОУ відіграла роль бастиону, що охороняв нелегкі здобутки нашої держави на шляху становлення незалежності. Багатьом учасникам нинішнього ювілейного з'їзду вперше стало відомо про те, як у часи виокремлення українських збройних сил із загальносоюзного стану групою офіцерів-членів СОУ (Олександр Скіпальський, Григорій Омельченко та інші), що служили в спеціальних підрозділах, були зірвані плани незаконної передачі 80 бойових літаків і вивезення військового майна на 1 мільярд карбованців до Росії. Завдяки пильності й рішучості представників СОУ зазнали невдачі плани антиукраїнських сил зірвати проведення Всеукраїнського референдуму з питання набуття незалежності Україною. А по завершенню 2-го з'їзду СОУ, що відбувся в листопаді 1991 року, його делегати (так само, як і Міністр оборони України Костянтин Морозов), відбули до військових частин, щоб прийняти присягу на вірність народу України від одномільйонного військового угруповання, яке було дислоковане на території України.

У перші місяці існування незалежної України провідні фахівці з лав СОУ ініціювали створення перших законопроектів, спрямованих на нормативне забезпечення діяльності вітчизняних Збройних Сил. Визначну роль у цьому процесі відіграла робоча група, координувана полковником Лазоркіним. На період діяльності другого скликання ВРУ, у складі якого працювало 20 депутатів-членів СОУ, припадає створення нової Конституції України. Ця група депутатів публічно заявила про свою відмову від державних нагород, які тодішній Президент України Л. Кучма мав намір роздати всім без винятку народним депутатам України...». (Газета «Промінь Просвіти», число 2 за вересень 2006-го року)

Українська проща до Соловецької голгофи

З 1 по 11 серпня 2007 року в черговий раз українська делегація взяла участь у конференції та заходах, приурочених до річниці початку Великого терору 1937 року. З нагоди 70-річчя цієї сумної події маршрут походу проліг через Медвежогірськ – Соловки – Сандармох (Російська Федерація)... У складі делегації з числа дослідників жертв сталінських репресій, колишніх в'язнів, представників громадськості та журналістів мені випала відповідальна місія своєю участю вшанувати пам'ять тих, які закінчили свій життєвий шлях на Соловках в умовах нещадного терору...

...Я повернувся з далекої поїздки і на перехіді станції метро «Контрактова» молоді люди, дії яких координував старший чоловік, запропонували мені листівку. Вона виявилася агіткою Київському обкому КПУ. Важко уявити катастрофічніше зіткнення світобачень, ніж те, що має місце у взаєминах жертви і ката, у взаєминах тих, що здійснили прощу по душах закатованих, і тих, що закликають згуртуватися навколо КПУ. І все ж реальність така, що спадкоємці творців небаченого терору не визнають провини в цьому. За всі роки існування незалежної України державне керівництво не наважилося здійснити люстрацію касти управлінців з минулої епохи чи прияти до відповідальності бодай якого навіженого ката». (Газета «Промінь Просвіти», число 16 за серпень 2007 року).

Брудна хмара над Кривбасом

4 травня поточного року мешканці житлового масиву селища Веселі Терни і пасажирів міського громадського транспорту раптово потрапили під ідуку хмару, спричинену технологічним вибухом у Першотравневому кар'єрі ВАТ «Північний ГЗК». Люди задихались і сльозоточили від різі в очах. Не врахувавши напрямку і силу вітру, технічні служби комбінату спричинили факт порушення Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». Стаття 68 цього закону передбачає відповідальність за порушення законодавства про – охорону навколишнього природного середовища, винних у:

- порушенні прав громадян на екологічно безпечне навколишнє середовище;
- порушенні норм екологічної безпеки;
- допущенні наднормативних, аварійних і залпових викидів і скидів забруднюючих речовин та інших шкідливих впливів на навколишнє природне середовище.

Так передбачає закон, але що скажуть з цього приводу контролюючі природоохоронні органи? (Газета «Промінь Просвіти», число 7 за травень 2007-го року).

«Мій оптимізм співвідноситься із природним оптимізмом українського народу, який до останнього ніколи не збирався здаватися»

ПРО ЕКОЛОГІЮ І ЖУРНАЛІСТИКУ

Що стосується застосування журналістики в екологічній діяльності, то спочатку я, беручи участь в ролі доповідача у регулярних всеукраїнських конференціях екологічної громадськості, у «круглих столах» та інших заходах, публікувався в збірниках, які висвітлювали відповідну тематику. Здається, найбільш помітною працею на той час була публікація в 2003-му році розділу «Екологічна політика та законодавство» у складі доповіді «Громадська оцінка екологічної політики в Україні», що передувало проведенню в Києві 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього середовища... А щодо перших публікацій, то частина їх вийшла друком ще за часів Советського Союзу, ще в сімдесятих роках. У тому числі, – у місцевому «Червоному гірнику». Вони стосувалися захисту природи балки «Північна Червона» як майбутнього ландшафтного заказника національного значення. А разом зі своїм колегою Леонідом Самойленком (нині покійним) в кінці вісімдесятих ми опублікували статтю в «Червоному гірнику» на захист вокального приміщення станції «Кривий Ріг – Головний». Бо стояло питання про так звану реконструкцію його із заміною на модерну, як на той час, споруду. І тоді справді влада розглядала подібного роду проекти і, зокрема, збиралася зробити ворота до Кривого Рогу якомога ширшими, а в результаті історичного значення будівлі підлягали знесенню. А ще в ті часи з'явилися мої публікації в журналі «Україна».

Це були мініатюри на сторінці гумору під заголовком «Почуте й записане»...

Із обласних видань я дописував до газети «Зоря» (бо вона видавалася українською). Та й там в часи до здобуття Україною незалежності траплялися відмови і навіть курйози. Наприклад, надіслав туди матеріал стосовно творчості замовчуваного на той час художника-байчужка Григорія Синиці. Але завідувачка відділом надіслала мені листа, в якому зазначила, що такого терміну як флоромозаїка взагалі в мистецтві не існує, через що й матеріал не буде опубліковано...

ЯК ЗАКРИЛИ ДОРОГУ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ В 1994-му

...Тоді місцева влада застосувала дуже просту технологію. Все було віддано Криворізькій міліції під керівництвом начальника управління Волкова, який відверто фінансував «агітки» Леоніда Бородича проти мене. Мені вдалося через прокуратуру витребувати ті платіжки, і з них можна було зрозуміти, що це було замовлення від місцевого управління міліції. Влада при цьому використала також Тернівський хлібозавод, що теж спрямовував подібні замовлення до Криворізької міської друкарні. Додатково до цієї специфічної «агітації» ще просто нахабно «ламали» норми виборчого права. Тож коли до мене зверталися люди із запитаннями, як же це я не став народним депутатом, коли за мене всі голосували, то що я міг відповісти? Тоді голосування відбувалося протягом тижня, а не одного дня,

а підрахунок голосів – у відділі райвиконкому. Мала місце елементарна підробка результатів голосування. **ПРО СКЛАДНОЩІ Й ТРУДНОЩІ В РОБОТІ ОРГАНІЗАЦІЇ**

Складність – у тому, що значна частина нашого населення досить інертна. Так, Майдан у нас був досить активним, але така оцінка не стосується досить великої частини криворізьців. А через це, коли ми намагаємося підтримувати різні правозахисні заходи, то не так уже багато людей із числа поза межами нашої організації до них приєднується. Значна частина зневірилася в тому, що правовим шляхом справді можливо вирішувати якісь питання. А тому коли дізнається, що за правду доводиться судитися 5-7 років, то не погоджується на тривалі «тортури». Труднощі, звичайно ж, і в тому, що постійно треба вишукувати матеріальні ресурси, бо за приміщення офісу треба платити (так само, як і за різні канцелярські та інші витрати) Тривалий час (після 2000-го року) ми намагалися домогтися у місцевої влади, щоб у нас було приміщення для офісу, але вона пропонувала для цього різні напівзруйновані приміщення дитсадків тощо, що нам не годилося. А зараз ми мали б можливість орендувати приміщення в Тернівському районі, однак актив організації міститься в південній частині міста, а тому працювати в Тернівському районі незручно. Тому ми й змушені орендувати більш дороге приміщення в Центрально-Міському районі... (Газета «Промінь Просвіти», число 18 за вересень 2016 року).

«Ми повинні працювати так, щоб це було відчутно на шкурі влади!..»

(З виступу біля пам'ятника Тарасу Шевченку в Кривому Розі)

«А чи згадали сьогодні оті офіційні представники, які тут збиралися, про Універсали Центральної ради? Чи ми можемо знайти в нашому місті хоч де-небудь дошку, де б відзначалися події, пов'язані з діяльністю Центральної ради? А влада прикривається тими прапорами і указами, що представляють Українську державу. І одночасно – зневажає тих, на чіх зусиллях вони прийшли до влади... То не було б гріхом, якби будь-яка партія набирала по 80 відсотків. Але коли ця партія у своєму рішенні в раді приймає, що в Кривому Розі має бути мовою регіональною російська, то ми з вами маємо розуміти, до чого ми з вами дожилися. І коли в міській раді депутати, які нібито представляють опозицію, дають проти всього один голос, то що роблять ці партії, що ми з вами робимо?.. А ми повинні працювати так, щоб це було відчутно на шкурі влади...»

Поки не будемо насідати на прокуратуру, на суди, на уряд, не будемо насідати категорично й спільно, до тих пір нічого не зрушиться з місця. І тоді ми повинні згадати, а як би повівся Шевченко. Чи був би він таким покірним і терплячим? Напевно, – ні. То чи дотримуємося ми волі, заповіту Шевченка, чи ні? Тому нам треба над цим добре подумати». (Газета «Промінь Просвіти», число 5 за березень 2013 року).

У Кривому Розі влада, мов Муха у Вола на розі

«За останніми даними, природно-заповідний фонд міста Кривого Рогу нараховує 13 об'єктів. З них три – загальнодержавного значення: Криворізький ботанічний сад, ландшафтний заповідник «Балка Північна Червона» та геологічна пам'ятка природи «Скелі МОДРу». Решта – місцевого значення.

Про те, яку роль в природоохоронних заходах місцевих органів влади відводиться згадані об'єктам, можна судити з огляду на зміст недавньої прес-конференції начальника управління екології Криворізького міськвиконкому Віталія Філімонова, з якої витікає, що з початку року в рамках Програми виходу з екологічної кризи, що діє з 2000 року, профінансовано природоохоронних заходів на суму майже 70 мільйонів гривень. Кошти були витрачені на запобігання забрудненню водного середовища, ліквідацію наслідків підтоплення, на озеленення території міста тощо. Для об'єктів природно-заповідного фонду, як і щорічно, коштів не знайшлося. Проте їхній стан начальник управління оцінив як задовільний, хоча не оминув відзначити, що геологічну пам'ятку природи забруднюють побутовими відходами. У балці «Північна Червона» використовують прилеглі території під приватні городи.

Названими сентенціями обмежується вся природоохоронна діяльність Криворізького міськвиконкому по відношенню до об'єктів природно-заповідного фонду...»

(Газета «Промінь Просвіти Є» за листопад 2018 року).

Об'єкти ПЗФ, що охороняються місцевою владою, тотально приречені на беззахисність

...Законом України «Про природно-заповідний фонд України» (ст. 60, ч. 2) «охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду інших (нижчих – авт) категорій покладається на підприємства, установи та організації, у віданні яких вони перебувають... Органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні й збереженню територій та об'єктів природно-заповідного фонду, виконанню покладених на них завдань...»

Саме в ідеології цієї норми Закону прихована трагедія заповідання переважної кількості об'єктів, що покликані підтримувати екологічну рівновагу на території України. Приймаючи під тиском місцевих органів влади у своє відання природно-заповідні об'єкти і не маючи до цього ні відповідної мотивації, ні коштів, ні знань, підприємства, установи та організації повсюдно лише формально відбувають свою місію, залишаючи в забутті доручені скарби. Владні ж структури, які у відповідності з законом, лише «сприяють охороні й збереженню», не несуть повною мірою відповідальності за стан збереження згаданих об'єктів. У той же час як регіональні підрозділи Мінприроди України, так і саме міністерство змирилися з таким станом справ, і в разі появи упущень в практиці охорони об'єктів ПЗФ не вживають заходів для їх виправлення, не ініціюють судових позовів щодо притягнення винних до відповідальності...

(Газета «Промінь Просвіти», число 23 за грудень 2009 року).

У чарівному колі безвиході: державний резерват природи зі статусом, що не діє

...У 2018 році громадськості Криворіжжя вдалося неймовірними зусиллями відхилити намір департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації, постійної комісії обласної ради з питань екології та енергозбереження погодити плановану діяльність ТОВ «КривбасЦементПром» з видобутку залізничної сировини на території цього заповідного об'єкту. Як наслідок, директор департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації Стрелець Р.О. у своєму листі від 13.11. 2018 року, всх. № 3-7482/261- 18, змушений був повідомити, що «встановлення та винесення в натуру меж ландшафтних заказників загальнодержавного значення та місцевого значення «Балка Північна Червона» внесено до переліку природоохоронних заходів Дніпропетровської області, які будуть реалізовуватись у 2019 році».

(Газета «Промінь Просвіти Є», число 16 за серпень 2019 року).

А, дивіться: хто кому козак, або Як кривого козака пошили в напівзрячого

...Отже, ушлявлений в боях запорізький козак Ріг, перенісши каліцтво ноги, переходить на осідле життя і будує оселю поблизу злиття двох рік, започатковує нове поселення. І йдуть перекази про це з покоління в покоління. А імя йому в честь засновника – Кривий Ріг.

Та настали нові часи, коли Запорізька Січ була піддана другому, цього разу ідеологічному, нашестю, а свободолюбний козак ніяким боком не підходив до колгоспного двору. І треба було щось із ним робити. А вже коли великий вождь народів прорголосив здравіцу на честь старшого брата – великого російського народу-переможця, для місцевих «дослідників» настала черга пошуку старшого брата і в доленосних подіях давнього Криворіжжя. Ось тоді в криворізьку міфологію і прибув з далекого Уралу уральський козак Рог, який у тамтешніх боях утратив одне око. І хоч жоден запорожець, жоден питомий українець у ті часи людину з вибитим оком назвати кривим не здогадався б, така подія сталася. У пізніші часи про подібні способи з'ясування істини говорили: «Сказав старшина «люмінь», значить – «люмінь». Отже, сказано зверху – «кривий», значить, – кривий.

Уже країна вернула собі незалежність, уже час і мову батьківську повернути собі, як належить, а нам доводять, що сліпий – це кривий. Не вірите? Завітайте на головну площу міста і переконайтеся, що скульптурний козак на імя Ріг все-таки на одне око сліпий...

(Газета «Промінь Просвіти», число 7 за квітень 2012 року).

Друге життя – заповідній балці «Північна Червона»!

...Отже, впродовж більш ніж трьох десятиліть означені об'єкти ПЗФ існують віртуально, а їхній охоронний статус нічим, крім паперових положень, не забезпечений. Під тиском громадськості сесія Криворізької міської ради 31.07. 2019 р. нарешті схвалила рішення про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо організації й установаження меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона». Однак, за нашими польовими спостереженнями, підстав розділяти ділянку степу на різностатусні заповідні території за наявними ознаками складових ландшафту і за критеріями цінностей біорізноманіття немає, оскільки їхні характеристики є однотипними. Враховуючи наукову доцільність створення єдиного заказника загальнодержавного значення, постає необхідність скасування згаданого рішення, так само, як і Рішення Дніпропетровського облвиконкому від 09.06. 1988 р. про створення заказника місцевого значення. Створення в межах балки Північної Червоної єдиного об'єкту ПЗФ, обґрунтування доцільності якого викладене в Клопотанні, відповідає принципу збереження просторової цілісності природних систем у процесі їх господарського використання. У разі прийняття рішення про розширення території заказника його загальна площа складатиме 104 гектари.

(Газета «Промінь Просвіти Є», число 3 за лютий 2020 року).

На світлинах: (на 1-й сторінці) посеред живої природи в ландшафтному заказнику загальнодержавного значення «Балка Північна Червона», фото Сергія Дашковського; (на 2-й сторінці) – вгорі праворуч – стоп-кадр із відеоролика (розміщений за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=wLQzEIJMG6A>), де Микола Коробко після успішного голосування за АКТ проголошення НЕЗАЛЕЖНОСТІ України 24 серпня 1991 року, стоп-кадр виокремлений і оброблений Петром Лисенком; – вгорі ліворуч – з нагородою, орденом СОУ «Хрест за заслуги» з позолотою, фото Сергія Зінченка; – далі праворуч – виступає на звітно-виборних зборах 31 січня 2009 року, фото Сергія Зінченка; – у центрі – у вишванці під час відзначення свого сімдесятиріччя в січні 2007 року, фото Сергія Зінченка; – вниз праворуч – під час виконання роботи для фронту, на допомогу українським воїнам на початку російсько-української війни у 2014-му році, фото Петра Лисенка; – вниз ліворуч – після чергового велопробігу – фото Сергія Зінченка; (на 3-й сторінці) – під час кліматичної акції в Кривому Розі, фото Володимира Налужного; (на 4-й сторінці) – вгорі ліворуч – із останньої серії знімків, Микола Коробко 28 березня в заказнику «Балка Північна Червона», фото Володимира Налужного; (внизу) у Криворізькій міській друкарні під час вичитки газети в холодному приміщенні (газета «Промінь Просвіти Є» стала останньою із тих, що тут друкувалися), фото Сергія Зінченка; фотокопія Почесної грамоти від Верховної Ради України.

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник – ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 – 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net.
Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,
Микола КОРОБКО (голова об'єднання)
Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.
Газета виходить двічі на місяць.
Комп'ютерна верстка Л. ВЕРЬОВКИ.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.